

Més idees per al PEL

daniel.cassany@upf.edu

http://www.upf.edu/pdi/df/daniel_cassany/
<http://www.upf.edu/df/recerca/grups/grael/LC/index.htm>

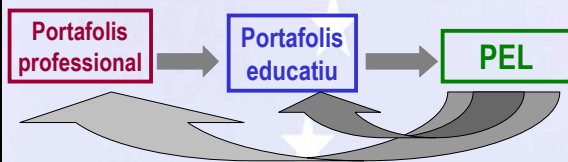

Índex

1. Plantejament: *PEL com a Portafolis*.
2. Habilitats escrites
3. Habilitats orals
4. Formació de l'aprenent
5. TIC
6. La introducció del PEL
7. Conclusions

Introducció: PEL i portafolis 1

Tornar als orígens

Introducció: PEL i portafolis 2

- El PEL és una adaptació molt específica del Portafolis i de la seva filosofia pedagògica.
- Les directrius del Consell d'Europa són estrictes, convergents, delimitadores.
- El Portafolis és més *divers, versàtil, divergent, flexible, adaptable*.
- Podem utilitzar el PEL com un *portafolis* original.
- Idees *oficioses* o *alternatives*.

Introducció: portafolis 3

- *Dossier, book, portafolis* o *carpeta* dels professionals liberals.
- Professional ► Educació ► Expressió escrita
- Alternativa a l'examen tradicional.
- Versatilitat: objectius, tipus de text, grau d'autogestió variable, etc.
- Molt estès als EUA.
- Avantatges: + validesa (contingut i constructe), + formatiu, + global de curs, - fiable.

Introducció: portafolis 4

- És un metatext amb 7 trets (Blake1996):
 1. *Col·lecció* de treballs (documents, profes... etc.)
 2. *Selecció* de treballs.
 3. Inclou *reflexió*.
 4. Mostra *desenvolupament*, aprenentatge, progrés.
 5. Documenta la *diversitat*.
 6. És *comunicatiu*: connecta les fites de l'aprenent amb les necessitats del context.
 7. És *avaluador*.

1. Hab. escrites: lectura

- La documentació de las habilitats receptives:
 - Dificultat de col·leccionar i seleccionar el que llegim i escoltem.
 - Dificultat de documentar el que entenem: cognició i diversitat, segons els contextos.
- Qüestionaris i paràmetres de pràctica lectora.
- Possibilitat de reflexionar periòdicament sobre aquesta tasca.

Cuestionario sobre la lectura en español

1. **¿Qué lees?:** ¿libros?, ¿periódicos?, ¿revistas?, ¿novelas graduadas? ¿Qué publicaciones, secciones, temas, autores... lees? ¿Qué lees en Internet: webs, foros, blogs, chats...?
2. **¿Por qué lees?:** ¿te gusta?, ¿qué buscas en la lectura: información, diversión, belleza, aprendizaje, etc.? ¿por motivos profesionales, por ocio, por interés personal?
3. **¿Cuándo lees?:** ¿por la mañana, tarde o noche?, ¿en fines de semana o en días laborables?, ¿en vacaciones?, ¿En Navidad, verano, Pascua?
4. **¿Cómo lees?:** ¿de pie, sentado, estirado?, ¿con papel o en pantalla?, ¿hojeando el documento o página a página?, ¿acabas todos los libros o documentos?
5. **¿Dónde lees?:** ¿en el trabajo o en el tiempo libre?, ¿en el despacho, la butaca, la cama, la bañera, el metro?

2. Hab. escrites: literatura

1. **Autobiografia del lector.** Lectura infantil, juvenil, adults. Gèneres literaris, autors, obres, espais.
2. **Dossier.** Registres de llibres llegits i impressions de la lectura. Exemple: *diario de lectura* Fundación Germán Sánchez Ruipérez (Salamanca).
 - *Portafolis, diaris d'aprenentatge, blogs: diari (log) + TIC.*
3. **Dossier.** Monografies lectores d'un tema, autor, gènere... d'interès de l'aprenent.

2. Hab. escrites: composició

- Els descriptors del PEL són eines lingüístiques per fomentar el desenvolupament dels processos de composició.
- Podem usar-los per:
 1. Avaluar (*auto-* i *co-*) els escrits de l'aprenent.
 2. Fomentar conductes autoregulatoras de la composició.
 3. Incrementar el control metacognitiu de l'aprenent sobre la tasca de compondre.

2. Hab. escrites: composició

- Dejo leer el borrador a un compañero y escucho sus impresiones.
- Leo el texto en voz alta para 'escucharlo' y ver si se encalla en algún punto.
- Reviso cada signo de puntuación, uno por uno.
- Utilizo el verificador ortográfico del ordenador.
- Busco en el diccionario las palabras que presenten dudas.
- Pregunto a un compañero o al docente mis dudas.
- Consulto mi lista *Wanted* para ver que no se me escapa nada.
- Establezco las reglas del texto que quiero escribir.

2. Hab. escrites: composició

- Cap a la conducta autoregulatora de l'aprenent:
 1. Aprenents i docent llegeixen i negocien els descriptors de composició del PEL.
 2. Cada aprenent utilitza els descriptors que li resulten útils per planificar, textualitzar o revisar i els aplica a una tasca d'escriptura.
 3. Els aprenents formulen els seus propis descriptors de conducta compositiua: sobre l'escrit, el pla de treball.
 4. L'aprenent recupera els descriptors en revisar.

2. Hab. escrites: revisió

- Usar el *dossier* com a *corpus lingüístic* o font per millorar les nostres capacitats d'autocorrecció.
- *Wanted* o *Els més buscats* (Cassany 1993):
 1. L'aprenent col·lecciona i selecciona els seus escrits.
 2. Analitza i classifica els errors.
 3. Busca informació gramatical i lèxica sobre els errors comesos. **Èmfasi en els continguts lingüístics.**
 4. Escriu recomanacions per evitar-los: llistes de control, regles mnemotècniques fàcils, etc.

WANTED

Ser enfermo > estar
ser contento > estar
Yo vine hoy > he venido...
Echar una siesta.
 ...

3. Hab. orals: passaport col·lectiu

- PEL document individual > PEL col·lectiu.
- Empreses, negocis i ONG es presenten amb una identitat única > PEL de grup o classe.

4. Formació: llengües i famílies

- La identitat lingüística prové en part de la família i dels avantpassats. *¿Qui som i d'on venim?*
- Podem explorar amb el PEL la competència lingüística dels nostres antecessors.
- Arbre genealògic-lingüístic, amb els noms, les dates i les llengües i comunitats de la nostra família més recent.

Parentiu	On va néixer?	On va viure?	Quines llengües parlava?	Conserves algun document d'ell o ella?
Avi patern	Tarifa	Algeciras, Valencia de Alcántara i Tarragona	Castellà, català i una mica de portuguès.	Hi ha alguna carta i alguna postal enviades a l'àvia.
...
...

5. PEL i TIC

- Utilització de les eines electròniques:
 - PEL electrònic per a adults: EAQUALS/ALTE eelp.
 - Europass.
- Webs i blogs personals:
 - La construcció de la identitat en línia.
 - Ús d'arxius d'imatge i so.
- Plataformes d'aprenentatge en línia: Moodle.

6. La introducció del PEL

- Cal partir de models o exemples existents.
- La lectura i anàlisi de PEL, Portafolis i Blogs motiva la creació d'un de personal.
- Podem introduir el PEL a infantil i primària amb jocs més clàssics: exemple de professora d'Eivissa (amb proposta d'Elisa Vázquez).

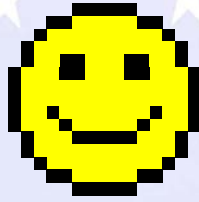

Conclusions

- El més important del PEL i del Portafolis:
 - Col·lecciona, selecciona i reflexiona.
 - Èmfasi: formació, aprenentatge, autonomia.
 - Versatilitat, adaptació, integració: PEL / Portafolis i activitat d'aula.
- El més secundari:
 - Acumulació, disseny, seguiment cec.
 - Heterodirecció, instrucció, certificació.
 - Rigidesa, homogeneïtat, segregació PEL / aula.

Gràcies

daniel.cassany@upf.edu

Web: www.upf.edu/dtf/personal/danielcass/index.htm

Red: <http://www.upf.edu/dtf/recerca/grups/rael/LC/index.htm>

